

Indien

Kulturarv, religion og familieliv

Mellemtrin

Indien - Mellemtrin

Indholdsfortegnelse

Åbn kassen	2
Forundringsrunde	3
Undersøg på egen hånd i kassen	3
Undersøg på nettet.....	4
HVERDAG I SERAIKELLA	4
Tegn familien	4
Leg 'ghura khel'	4
RELIGION.....	5
Lav din egen puja.....	5
Gudemyter	6
CHHAUDANS.....	6
Introduktion til chhau-dans	7
Ta' dansedragterne på.....	7
Påklædning - trin for trin.....	10
Prøv at dansel!	10
Lav din egen dans.....	12
Lav din egen chhau-maske.....	13

Åbn kassen

Inden forløbet omhandlende Indien og Seraikella, kan det være en fordel, at læreren har læst baggrundsteksterne, for at få en bredere forståelse af kulturen og genstandene, samt være bedre rustet til at svare på eventuelle spørgsmål fra eleverne.

Forundringsrunde

Læreren vælger nogle genstande fra kassen, som tages frem i klassen. Ud fra genstandene startes en forundringsrunde. Eksempler på genstande kan være:

- Chhaumaske
- Del af dragt – f.eks. kronen
- Plakat med gudemotiver
- Tennisbold
- Røgelsespinde

Læreren hjælper eleverne på vej til at finde ud af, hvad de forskellige ting bruges til og til en begyndende diskussion om livet som inder i Seraikella. De dybe beskrivelser af genstandene, findes i genstandslisten, som ligger på hjemmesiden. I kan på klassen blandt andet komme ind på begreber som kultur, materialer, religion, traditioner, dans og familie. Hvad tror I genstandene bliver brugt til?

Undersøg på egen hånd i kassen

Eleverne kan nu få lidt tid til at kigge lidt i kassen. Se på de flotte masker, de farverige dragter og hverdagsgenstandene. Vær nysgerrige på hvad man mon bruger de forskellige ting til – hvad bruges de tynde pinde med den særlige duft mon til?

- Find mere information om hver genstand i genstandslisten.

Undersøg på nettet

I kan nu sammen på klassen - lærere og elever - undersøge Indien og Seraikella på nettet. Jeres lærer kan finde billeder fra Indien og Seraikella - bygninger, mennesker, guder, mad, osv.

Dette klæder eleverne på og gør dem klogere på, hvordan landet ser ud, så de er klar til at dykke ned i Seraikellas traditioner og hverdag.

HVERDAG I SERAIKELLA

Læs baggrundsteksten om hverdagen i Indien og Seraikella for en bredere forståelse.

Herunder kommer en række opgaver I kan lave på klassen, som gør eleverne klogere på både deres egen hverdag og den indiske hverdag. Det er vigtigt, at eleverne er nysgerrige og bruger deres fantasieevne.

Tegn familien

Nu hvor eleverne har lært om de indiske børn og deres familiers hverdag, skal de nu selv prøve at tegne deres egen hverdag i Danmark. Man kan f.eks. spørge dem, hvilke rutiner, traditioner og andet, der er vigtige i deres egen hverdag og hjemme hos deres egen familie.

Denne øvelse kan også laves om til en lille skriftlig beskrivelse af familierne.

Tegningerne kan efterfølgende vises frem for klassen, og eleverne kan få lov til selv at fortælle om deres familie.

Leg 'ghura khel'

Hvis eleverne har brug for scenskift i form af frisk luft og leg, stadig med Indien som fokus, kan I sammen på klassen lege 'hestespil' - på indisk 'ghura khel'.

Det er en fangelag, hvor man skal være mindst 5 deltagere - derfor passer det perfekt til netop en skoleklasse.

Fremgangsmåden er ret simpel:

1. *Alle deltagere starter med stille sig hånd i hånd og danne en cirkel*
2. *Herefter løber man afsted, så hurtigt man kan, stadig mens man holder hinanden i hænderne*
3. *Dem der ryger ud af cirklen, bliver fangere*
4. *Hvis man bliver taget af en fanger mens man stadig er en del af cirklen, bliver man også selv fanger.*
5. *Den sidste der er tilbage, som hverken er røget ud af cirklen eller er blevet fanget, har vundet!*

RELIGION

I Indien fylder religion – hinduismen – rigtig meget i hverdagen. Materialet beskriver nogle af de mange guder der findes og de hinduistiske tilbedelsesritualer – 'pujaer'.

Læs baggrundsteksten om hverdagen i Indien og Seraikella for en bredere forståelse.

Lav din egen puja

Eleverne skal nu tegne deres eget lille puja-alter, efter at have hørt den lille beretning om drengen Sumits puja, til ære for Ganesh – denne beretning læses op for eleverne på klassen, inden de sættes i gang med aktiviteten.

Man kan f.eks. stille dem følgende spørgsmål, som de kan gå ud fra:

- Hvilke genstande skal indgå i jeres puja? Hvad ønsker I selv at tilbede – hvad er vigtigt for jer? Har I nogle ønsker som I håber, vil gå i opfyldelse?

Hvis der er stemning for det, kan eleverne selv tage en eller to små ting med hjemmefra, som I kan ofre sammen på klassen – hermed laver eleverne nemlig selv deres helt egen puja i fællesskab, og mærker selv på en måde, hvordan det udføres i praksis.

Gudemyter

Læs gudemyterne fra materialet op for eleverne på klassen, som forberedelse til aktivitet.

Der findes spændende myter og beskrivelser af de hinduistiske guder, som tilbedes i Indien. Herunder kommer nogle tegneopgaver, som eleverne kan lave.

- Uden at eleverne har set illustrationer af de enkelte guder, skal de nu tegne, hvordan de forestiller sig at de ser ud, ud fra disse myter, når de får dem læst op.
- Man kan som lærer og vælge, at de skal tegne de vigtigste ting som sker i historien

Tegningerne kan vises frem på klassen og eventuelt hænges op, så eleverne kan se deres forskellige, fantasifulde fremstillinger.

CHHAUDANS

Læs baggrundsmaterialet om chhaudans i Seraikella, for en bredere forståelse.

I Indien bruger man meget ofte dans til at udtrykke sig - både i kulturelle og religiøse sammenhænge. Seraikella er især kendt for en helt særlige dans - nemlig chhaudansen. Faktisk er den så særlig, at den er blevet optaget på UNESCO's liste over immateriel kulturarv. Nu eleverne på klassen selv mulighed for, at prøve kræfter med både dansens dragter og bevægelser! Dansere fra andre steder i Indien, Europa og USA kom til Seraikella for at lære at danse chhaudans. Kan de mon finde ud af det?

Introduktion til chhau-dans

Unesco har lavet en officiel præsentationsfilm, der giver indblik i dansens kulturhistorie, kostumering, udtryksformer, temaer og masker. Den giver også et rigtig godt billede på, hvordan dragterne skal sidde, i forhold til, når eleverne selv skal prøve at iføre sig dem.

Følg linket til videoen og se den sammen på klassen: [Chhau dance - intangible heritage - Culture Sector - UNESCO](#)

Ta' dansedragterne på

Radha-Krishna er en af chhau-dansens mange danse. Den skildrer den hinduistiske kærlighedsgud Krishna, som den flirtende, unge gud, der forelsker sig i ganske almindelige landsbypiger. Malkepigen Radha bliver hans foretrukne kæreste. Dette par er blevet selve symbolet på kærligheden, i den indiske mytologi.

En historie om Radha og Krishna

Krishna flirtede altid med malkepigerne i den lokale landsby og de var alle forelskede i ham. Han levede som hyrde og ingen vidste, at han i virkeligheden var en gud.

En dag var malkepigerne taget ned til floden for at bade. Her tog de hinanden i hænderne og mens de gik rundt i en cirkel, bad de til, at det måtte blive netop dem, der ville blive gift med Krishna.

Dette gjorde de hver eneste morgen i en hel måned.

En dag kom Krishna ned til floden for at se, hvad der foregik. Han havde hørt rygter om pigernes ritual og ville underholde sig med at betragte dem. Pigerne havde efterladt deres tøj på bredden og i al hemmelighed listede Krishna sig gennem skoven og stjal deres tøj, uden de så det - herpå kravlede han op i et træ.

Krishna grinte og kaldte på malkepigerne:

“Alle I pæne piger, I må være udmattede efter jeres ritualer. Kom op af vandet og hent jeres tøj her hos mig. Hvis I alle kommer op på én gang – eller hvis I kommer én efter én, så får I jeres tøj. Hvis I ikke kommer hen til mig, får I ikke jeres tøj igen.”

Malkepigerne var generte. Vandet begyndte at blive koldt og de tryglede ham om at give dem tøjet. Til sidst blev det så koldt, at pigerne kom op af vandet, mens de dækkede sig så godt de kunne med hænderne.

Krishna sagde så til pigerne – med påtaget streng mine:

“Det var ikke rigtigt af jer at udføre jeres ritual nøgne. For at råde bod på dette, skal I holde armene over hovedet og presse håndfladerne sammen, mens I udfører et lille rituelt buk, her foran mig. På denne måde vil guderne tilgive jer og jeg vil give jer tøjet tilbage.”

Pigerne syntes, at det var frækt af Krishna, men de gjorde, hvad han bad om – for de var nemlig bange for, at de aldrig ville få deres ønske opfyldt om at blive gift med Krishna, hvis guderne var vrede på dem. Så en efter en gik de generte hen til ham og gjorde et lille, underdanigt buk med hovedet, mens de nejede let, og holdt hænderne over hovedet med håndfladerne presset sammen.

Krishna udleverede deres tøj.

Selvom Krishna havde drillet pigerne, var de ikke vrede på ham – de var tværtimod glade for, at deres elskede Krishna talte med dem.

Tiden gik og livet gik videre i landsbyen – alle malkepigerne var fortsat vildt forelskede i Krishna. En dag tilsmilede lykken en af malkepigerne – hun hed Radha. Hun var gift med en anden mand, men Krishna blev forelsket i hende og hun blev hans foretrukne kæreste. Radha blev Krishnas faste følgesvend og selvom de ikke var gift, levede hun sit liv i total hengivenhed, kærlighed og selvopofrelse overfor Krishna.

En dag spurgte Radha Krishna:

“Hvorfor kan du ikke gifte dig med mig?” Til dette svarede Krishna: “ægteskab er en forening af to sjæle – du og jeg er én sjæl. Hvordan kan jeg gifte mig med mig selv?”

Radha-Krishna dansen indgår som en af de forskellige variationer af Chhau-dansen. Hvis eleverne vil se, hvordan man danser Radha-Krishna, findes der her et link til en video, der viser hele dansen i sin fulde længde - den tager omkring 8 minutter: Følg linket:

https://www.youtube.com/watch?v=jU_RWRL7_I8

Find genstandene frem fra kassen

For at eleverne kan iføre sig dragterne, skal læreren hjælpe med at finde de forskellige genstande frem fra kassen. Herunder fremgår en liste, hvor de forskellige genstandsnumre til dragterne er noteret - det er kun tallet der skal bruges, ikke betegnelsen 'Ind.E'.

Radhas dragt & rekvisitter:

- Røde dragtdele: bukser (217), bluse (218), skørt (219) og slør (220).
- Gult lændeskærf (221), kunstige bryster (224) og paryk (226).
- Halskæde (228), håndledssmykker (230ab), overarmssmykker (232ab) og halssmykke (233b).
- Hovedkrone (237), røde ankelbånd (313ab) og ankelbjælder (241ab).

Krishnas dragt og rekvisitter:

- Guld/grøn/røde dragtdele: bukser (213), bluse (214), lændeskærf (215) og rygklæde (216).
- Paryk (225).
- Halskæde (227), håndledssmykker (229ab), overarmssmykker (231ab) og halssmykke (233a).
- Hovedkrone (235), teaterfløjte (240) og maske (301).

I genstandslisten findes indgående beskrivelser af hver enkel genstand og dens formål.

Påklædning – trin for trin

Nu skal eleverne forsøge at iføre sig dragterne.

- Hvis der er en beklædningsdel som de ikke kan passe, så undlad at tage den på. Undlad ligeledes at tage en maske på, som ikke passer til deres ansigt. Dragterne og rekvisitterne er, ligesom alt andet i kassen, fine originaler fra Seraikella.

Fremgangsmåde med tilhørende fotos kan findes i PDF-dokumentet på hjemmesiden.

Bevæg dig med dragten på

Eleverne skal nu prøve at bevæge sig rundt i nogle cirkler og gå fra den ene side af lokalet til den anden, for at mærke, hvordan det føles at have hele dragten på. De kan også lave et par dansetrin, hvis de kender nogen. For at skabe den rette stemning, kan læreren eventuelt sætte dansemusikken på fra Radha-krishna videoen, imens de bevæger sig rundt i dragten.

Prøv at danse!

Prøv nu som klasse at efterligne de trin og de bevægelser, som danserne laver i Radha-krishna videoen. En sjov aktivitet at lave som klasse, da man bliver aktiveret, samtidig med, at man udvikler sin forståelse for andre kulturer.

Chhaudansen er meget avanceret og svær at danse - især, når man danser i fuldt kostume. På mange måder formes dansen faktisk af disse udfordringer, som dragten giver.

Derfor skal I på klassen - på en kontrolleret måde - erfare nogle af chhaudansens særlige udfordringer på jeres egne kroppe.

Nedenfor fremgår to sanseøvelser, der foregår med et enkelt element fra chhau-kostumeringen. Når man kun skal koncentrere sig om ét element, er det nemmere at lykkes med at udføre handlingen nogenlunde korrekt.

I får mental plads til at fokusere på jeres egen oplevelse og overveje den erfaring og forståelse af chhaudansen, som øvelserne bringer med sig.

Øvelse A

I chhaudans forstærker danserne bestemte dele af trommerytmerne med ankelbjælderne, ved at trampe i gulvet. I skal nu selv erfare, hvilke udfordringer det giver og hvor meget det begrænser og former dansen, at man skal trampe på bestemte, fastlagte tidspunkter.

Fremgangsmåde:

- Find ankelbjælderne frem fra UNESCO-kassen. Der findes to sæt ankelbjælder med tilhørende ankelbånd - genstandsnumrene findes længere oppe i teksten.
- Tag bjælderne på, som anvist længere oppe.
- Sæt noget rytmisk musik på som I kender godt og kan lide at danse til - det kan være hvad som helst!
- I skal nu danse nogle trin, som I er bekendte med i forvejen eller finde på en lille serie.
- I skal nu i fællesskab beslutte, hvilke taktslag i musikkens trommerytme eller andet, I vil forstærke med ankelbjælderne.
- Integrér nu disse ankelbjælde-stamp i dansen

Øvelse B

I chhaudansen bruger danserne masker med meget små huller til øjnene. Det gør det svært at orientere sig i dansen og omgivelserne. Eleverne skal nu selv erfare, hvilke udfordringer det giver og hvor meget det begrænser og former bevægelserne i dansen, når man ifører sig en chhaumaske.

Fremgangsmåde:

- Find Chhaumaskerne frem fra UNESCO-kassen. Der er to masker - Radha og Krishnas masker.

- På gulvet skal I nu med kridtstreger, tegne nogle genkendelige figurer, som senere kan bruges til at orientere sig efter. I kan for eksempel tegne firkanter, cirkler, trekanter, røde gule og blå figurer.
- I skal nu gå sammen i par og skiftevis tage begge masker på - jeres lærere kan hjælpe med at sætte jer sammen.
- Nu skal I stille jer i hver jeres ende af lokalet og bevæge jer langsomt mod hinanden og forbi, fra den ene ende af rummet og tilbage igen. Undervejs skal I begge dreje rundt i en lille piruette tre gange på udvejen og tre gange på tilbagevejen.
- I skal forestille jer at der er et publikum i den ene side af lokalet, som I skal holde front mod, i hovedparten af tiden.

Undervejs skal I kigge ned i maskernes underkant imens I bevæger jer rundt, så I kan bruge figurerne i gulvet til at orientere jer om, hvor I befinder jer i lokalet.

Lav din egen dans

Ligesom det er vigtigt for inderne at danse - for eksempel chhaudans i Seraikella, kan de selv udtænke deres egen dans, som repræsenterer noget, som er vigtigt i jeres liv.

Man kan feks stille dem følgende spørgsmål, som de kan gå ud fra:

- Hvilket tøj skal I have på? Skal I have smykker eller masker på? Hvad skal dansen handle om?

Fremgangsmåde:

- Det kan enten være en udførlig, kreativ øvelse, hvor I skiftes til at vise dansen - dette kan eventuelt gøres i grupper. Det kan også være en åben snak på klassen, hvor I kan række hånden op og fortælle om jeres dans og hvad den handler om.

Lav din egen chhau-maske

At lave en indisk chhau-maske er et fint kunsthåndværk, der kræver mange års oplæring og erfaring.

Alligevel er det dog muligt for jer at prøve kræfter med det selv - for materialerne og nogle af grundteknikkerne er let tilgængelige og faktisk ret så ligetil!

Processen består af to trin:

1. Først modelleres en maske-form i ler. Den er massiv og har ikke noget hulrum til ansigtet.
2. Dernæst støbes en papmachemaske ovenpå ler formen. Denne form tages ud og papmachemasken males efter behov.

Processen kan med fordel simplificeres, så den passer til netop jer!

I PDF-dokumentet på hjemmesiden, finder I fremgangsmåderne til de forskellige versioner, samt fine billeder der illustrerer processen.